

Tantárgy neve: Fogyatékos fiatalok karrierlehetőségei, támogatása	Jellege: szabadon választható	Kreditek: 2	Tantárgykód: WPED818
Tantárgyfelelős: Rékai Nikolett, PhD hallgató, tud. mts.	Munkaforma: szeminárium	Óraszám: N: 30 / L: 12	Értékelés: gyakorlati jegy

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy oktatásának célja az, hogy bevezesse a hallgatókat a fogyatékos fiatalok karrierlehetőségeinek, szakmaválasztásának és munkaerőpiaci lehetőségeinek világába. A fogyatékos ember jogi valamint szociális modell szerinti meghatározásának bemutatása alapját képezi annak, hogy a kurzus elvégzésével a hallgatók olyan képet kapjanak a fogyatékos jelenségről, amely által képesek lesznek a fogyatékos gyermekek és fiatalok pályaelektíváját, pályaválasztását és életpályatervezését értően segíteni és kísérni őket a választott úton.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

Ismeretek: A hallgatók megismerkednek a fogyatékos fogyatékoságtudományi megközelítéseivel, megismerik a fogyatékos emberek munkaerőpiaci helyzetét, a fogyatékos és a munkaerőpiaci helyzet összefüggéseit, valamint a fogyatékos fiatalok pályaelektívájának kísérő lehetőségeit.

Képességek: A kurzus során átadott elméleti és gyakorlati ismeretek által a hallgatók képesek lesznek egy más, kevésbé medikális és elnyomó szemszögből tekinteni a fogyatékos emberekre, és olyan a gyakorlatban is használható ismereteket kapnak, amelyek képessé teszik majd őket jövőbeli munkájuk során arra, hogy a fogyatékos fiatalok hatékony segítői legyenek a munkaválasztásukkal kapcsolatos döntések meghozásában.

Attitűd: A fogyatékosággal és a fogyatékos emberekkel kapcsolatos attitűdök átformálása, egy olyan attitűd kialakítása, ami a társadalmi elfogadást segíti elő.

Kötelező irodalom:

GOODLEY, D. (2017): *Fogyatékoságtudomány. Interdiszciplináris bevezető*. 2. kiadás. Budapest, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

KÖNCZEI Gy. – HERNÁDI I. (2011): A fogyatékoságtudomány fő fogalma és annak változásai. Hipotetikus kísérlet rekonstrukcióra. Kézirat. (az oktatónál elérhető)

SZAUER Csilla – DÁVID Andrea – FEHÉR Ildikó – VÉGH Katalin (2011): A Lisszaboni célkitűzések és a Koppenhágai folyamat, avagy hogyan segítheti az értelmi fogyatékos diákok munkaerő-piaci beilleszkedését a modernizálódó európai és hazai szakképzési rendszer. In: PAPP G. (szerk.): *A diagnózistól a foglalkozási rehabilitációig*. ELTE BGGYK, Eötvös Kiadó pp. 163-185.

CSERTI-SZAUER Csilla – GALAMBOS Katalin – PAPP Gabriella (2016): Pályaelektíváció és életpályatervezés sajátos nevelési igényű fiatalok számára a hazai képzési gyakorlatban. In *Iskolakultúra* 26. évf., 2016/5 Letölthető: <http://real.mtak.hu/42021/1/02.pdf>

BILLÉDI Katalin – CSERTI-SZAUER Csilla – PAPP Gabriella – PERLUSZ Andrea (2020): Életpályaelektíváció és életpályatervezés sajátos nevelési igényű fiatalok támogatásának lehetőségei. in *Szociálpedagógia* 15/2020 Letölthető: http://real-j.mtak.hu/14877/7/szocped15_2020%20%281%29.pdf

MAGYE Tanulmánykötet a 47. Országos Szakmai Konferenciáról: A felnőtt élet perspektívái c. szekció Életpályaelektíváció, támogatás alszekciójának tanulmányai.

Ajánlott irodalom:

Csilla, CSERTI-SZAUER – Borbála, BÁNYAI – Vanda, KATONA – Anikó, SÁNDOR: Narratives of Struggle: Lifelong Guidance and Future Planning Alternatives for People with Disabilities in Hungary. doi: 10.31287/FT.en.2020.2.6

SHAKESPEARE, T. (2006). The Social Model of Disability. In J. L. Davis (Ed.), *The Disability Studies Reader. Second Edition*. (pp. 197-205) New York, NY: Routledge

Kurzustematika:

1. A fogyatékos fogalmának fogyatékoságtudományi értelmezése, modellek
2. Fogyatékos fiatalok a szakképzésben: Pályaelektíváció, pályaelektíváció.
3. Életpályaelektíváció
4. "A felnőtt élet perspektívái"

Követelmények, értékelés:

A félév gyakorlati jeggyel zárul, mely megszerzésének követelményei a következők:

- Aktív részvétel az órán
- A beadandó feladat határidőre történő leadása. **Feladat:** A tematikában felsorolt kötelező vagy ajánlott szakirodalmak közül egy tanulmány kiválasztása és feldolgozása az ún. kettéosztott reflektív napló segítségével. (A napló elkészítéséhez magyarázatot és segédletet kapnak a hallgatók a félév elején.) **A feladat beadásának határideje: 2021. dec. 11.**

Kurzus hirdetője:

WJLF Neveléstudományi tanszék

Félév:

2021/22. őszi szemeszter

Oktató:

Rékasi Nikolett, PhD hallgató, tud. mts.

